

#### Er du ny til investering? Klik for at finde ud af mere



### Aktiemarkederne verden over bevæger sig hele tiden. Særligt en håndfuld faktorer bestemmer, om du tjener eller mister penge.

Renter, inflation, råvarepriser, penge- og finanspolitik, teknologiske innovationer, konflikter, naturkatastrofer, ekstremt vejr, handelskrige og pandemier. Det er bare nogle af de mange faktorer, der påvirker aktiernes op- og nedture. Faktisk er det så komplekst, at det kan være svært at overskue det hele. Alligevel er der en tendens til, at det er relativt få temaer, der får aktiemarkedet til at flytte sig.

"Der er en række faktorer, der altid vil have betydning for markedet i større eller mindre grad. Helt overordnet har det betydning for aktiemarkederne, om der er gang i økonomiens hjul. Når der er vækst i økonomien, bruger forbrugerne mange penge, virksomhederne investerer og sælger mange varer og tjenester, og ledigheden er

Nordea. Berlingske Sponseret indhold fra Nordeo

Ud over de overordnede faktorer vil der være en række højaktuelle temaer, som kan have særlig stor, umiddelbar betydning for, hvordan aktiemarkederne udvikler sig.

"Lige nu gælder det eksempelvis coronapandemien, som i den grad har skabt uro på aktiemarkederne. I 2018-2019 var det USA's handelskrig med Kina, og går vi nogle år tilbage, er Brexit og valget af Trump eksempler på hændelser, der havde en indvirkning på aktiemarkedet," siger Simon Kristiansen, der anbefaler, at man ikke "aktie-panikker", når bølgerne går højt i verden og på aktiemarkederne.

"Vi råder altid kunderne til at have en langsigtet investeringsstrategi, som man holder sig til, uanset om markedet går op eller ned. Man skal selvfølgelig revurdere strategien løbende, men generelt skal man have is i maven og holde sig til den langsigtede strategi," siger Simon Kristiansen.

## Følg med, når det går op og ned

Få fingeren på pulsen på finansmarkederne og hør mere om, hvordan Nordeas eksperter ser investeringsmulighederne, og hvilke aktuelle trends der påvirker markedet.

Find din podcast her

### Økonomisk vækst er aktiemarkedets fundament

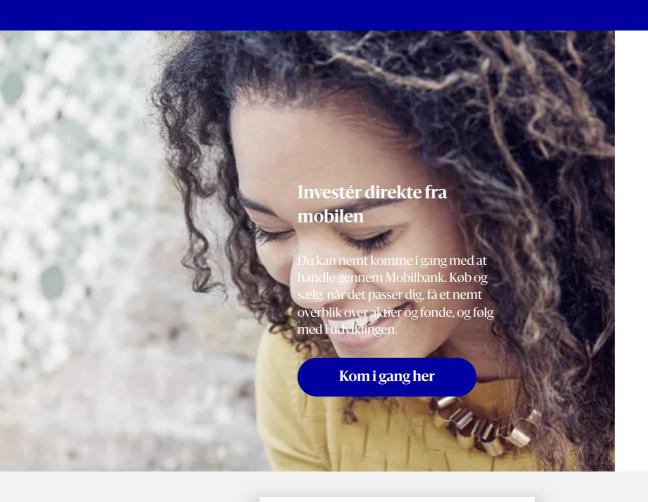
Vil man vide, hvordan det står til med faktorer som økonomisk vækst, ledighed og privatforbrug kan man kigge på forskellige nøgletal, men også på hvad der sker rent politisk, og hvad centralbankerne finder på. Tingene påvirker nemlig hinanden, og i en globaliseret verden har det stor betydning, hvad der sker især i de store lande eller lande, der råder over vigtige råstoffer som eksempelvis olie og naturgas, eller som er vigtige leverandører af visse produkter, eksempelvis computerchips.

"Det kan til tider virke som et spil kluddermor, men der er logik i galskaben, når det kommer til investeringsmarkedet. Eksempelvis spiller finanspolitikken og pengepolitikken en stor rolle. Det er de to primære speeder- og bremsepedaler, som bliver brugt til at styre, med hvilken hast økonomien vokser. Får vi en ny præsident i USA med dertilhørende nye politiske visioner, kan det give anledning til at genoverveje fremtidsudsigterne," siger siger Simon Kristiansen og tilføjer:

"Centralbankerne som bestemmer pengepolitikken og holder et vågent øje med inflationen og ledigheden, og bruger blandt andet renten som værktøj. Nye udmeldinger følges derfor næsten religiøst, da det kan betyde højere rente i samfundet, hvilket kan bremse væksten, virksomhedernes indtjening dermed aktiemarkedet samt sænke prisen på obligationer."

»Vi råder altid kunderne til at have en langsigtet investeringsstrategi, som man holder sig til, uanset om markedet går op eller ned. maven**Berlingske** 

Simon Kristiansen, seniorstrateg, Nordea



# Fakta vejer tungt på langt sigt

"På kort sigt er aktiemarkedet en stemmemaskine, på lang sigt er det en vægt," sagde Benjamin Graham - den store inspirationskilde for Warren Buffett, verdens mest succesfulde investor.

Det hænger sammen med, at markedet er drevet af forventninger til fremtiden. Men de økonomiske fakta halter altid bagefter. Virkeligheden er derfor, at markedets kortsigtede investorer i den daglige handel "stemmer" med lynhurtige reaktioner på ny information og en justering af forventningerne, der ikke nødvendigvis er korrekt. På længere sigt er det de faktiske kendsgerninger, der vejer tungest.

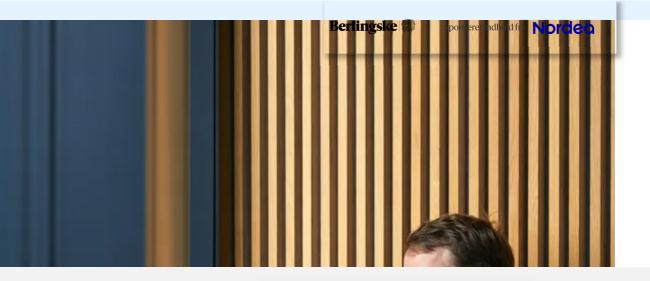
På kort sigt taler man til gengæld om psykologiske faktorer og stemningen i markedet. Og det kan i perioder række langt ud over det korte sigt, fordi stemningen kan have en selvforstærkende effekt og skabe en positiv eller negativ trend.

Berlingske Sponseret indhold fra Nordeo

"Det traditionelle synspunkt har længe været, at selv om der er mange individuelle fejlagtige vurderinger, så vil det i det samlede marked blive korrigeret af professionelle investorer. Men der er en række begrænsninger for, hvor meget, der kan korrigeres - eksempelvis når man "går kort" i en aktie. Desuden måler institutionelle investorer sig konstant op mod hinanden, og derfor kan de også i nogle tilfælde vælge at gå med på en tendens til det, der ligner overdrevne kurser snarere end at gå imod dem," forklarer Christoph Merkle, økonom og lektor i finans på Aarhus Universitet, hvor han blandt andet forsker i psykologisk adfærd på børsmarkederne.

Det afspejles i, at vi fra tid til anden kan se bobler i aktiemarkedet som eksempelvis IT-boblen i 2000 og kreditboblen, der førte til finanskrisen i 2008. Som chefen for Citigroup udtalte i juli 2007: "Så længe musikken spiller, så er du nødt til at stå op og danse. Vi danser stadig."

Tre faktorer, der har stor betydning for aktiemarkedet



# Markedsstemningen har betydning

Citigroup-chefens udtalelse fra 2007 om, at dansen fortsætter var uheldig set i lyset af den globale finanskrise der fulgte kort efter. Men man kan godt argumentere for, at man skal gå med på en trend, der virker overdreven. Historien viser, at sådanne tendenser kan fortsætte i lang tid, og derfor vil man få dårligere afkast end markedet, hvis man står af tidligt. Problemet er at stå af i tide, for historien viser netop også, at kursmæssige overreaktioner har det med at få en ende. Det gælder ikke blot de helt store bobler, men også løbende korrektioner i større trends. Man er derfor som investor nødt til at forholde sig til markedsstemningen (market sentiment), der kan beskrives som et udtryk for, hvor "bullish" (optimistisk) eller "bearish" (pessimistisk) markedet er.

"Markedsstemningen er investorernes overordnede holdning til markedet, og det vil påvirke det generelle prisniveau i markedet. Det interessante er, om markedsstemningen har ret. Hvis markedsstemningen er optimistisk i en længere periode, ses det imidlertid ofte, at kurserne drives for højt op, hvilket fører til en periode med lavere afkast."

"En stigning i markedet, som er drevet af markedsstemning og ikke fundamentale forhold, er meget skrøbelig, hvis der kommer negative nyheder. Hvis der er for meget optimisme i markedet, så kan det indikere en forestående korrektion med kursfald - og omvendt kursstigninger, hvis der er for meget pessimisme i markedet," siger Christoph Merkle.

O Langsigtet - Jeg forventer først at bruge pengene om 10 eller 15 år

#### Tendenser i 2022

Et af de store temaer for aktiemarkedet lige nu er rentestigninger, som den amerikanske centralbank har lovet kommer i 2022 for at bremse den høje inflation. Rentestigninger har i perioder ført til aktiefald, men den gode nyhed er, at de højere renter kommer som konsekvens af en økonomisk vækst, der er højere end gennemsnittet.

"Der er en forventning om, at centralbanken gør nok for at bremse inflationen, men så heller ikke mere. Derfor forventer jeg også aktiestigninger i 2022. Historisk set er det heller ikke i starten af en rentestigningscyklus, at aktierne lider, for virksomhederne har en god indtjening på dette tidspunkt i opsvinget," siger Simon Kristiansen.

Men han påpeger også, at nervøsiteten omkring inflationen, økonomien og centralbankernes modsvar kan skabe bølgegang på aktiemarkedet, og at vi nok skal være forberedt på større periodiske fald, end vi har set i 2021.

Simon Kristiansen påpeger, at man altid skal forsøge at se på det langsigtede perspektiv, og lede efter de temaer og megatrends, der efter alt at dømme vil præge de kommende år. Man skal dog være opmærksom på, at nogle temaer og trends kan blive så eftertragtede af investorerne, at aktierne bliver for dyre.

"Derfor bør man også have en kerne af forskellige aktier i sin portefølje. Det gælder også mere stabile sektorer, hvor der altid er en grundlæggende efterspørgsel som eksempelvis forsyning

(el, vand, varme, red.), stabilt forbrug (mad- og drikkevarer, red.) og telekommunikationsservices (tele udbydere, streaming tjenester).

Derudover bør man også supplere aktieporteføljen med investeringer i obligationer. Obligationer har det med at stige i pris, når aktier falder, så man kan betragte det som en forsikring, ligesom vi har en brandforsikring på huset," siger Simon Kristiansen.



### Få det hele ét sted

I Nordea Investor kan du købe og sælge værdipapirer, og du har aktieanalyser og løbende vurderinger af markedet lige ved hånden. Bliv klar til at handle - ikke bare i Nordea Investor, men også i din Mobilbank og Netbank.

Start her

## Læs flere artikler her

Sørg for at spare op - og læg en plan

Sådan kommer du i gang med at investere



Èn sand myte om investering - og to, der er falske

Få styr på pensionen: Giv den et serviceeftersyn

Når du investerer ansvarligt, kan du være med til at flytte verden

Én ting batter mere end alt andet, når det kommer til bæredygtighed



Hvad vil du være, når du bliver gammel?

24-årige Frederik handler med aktier: »Jeg drømmer om at blive økonomisk uafhængig«

Dette indhold er produceret af Berlingske Media Advertising i samarbejde med en annoncør. Berlingske Medias uafhængige redaktioner har intet at gøre med udarbejdelsen af indholdet.

<u>Cookie- og Privatlivspolitik</u> & <u>Cookiedeklaration</u>